

VYNÁLEZY /
PATENTY

UŽITNÉ
VZORY

OCHRANNÉ
ZNÁMKY

PRŮMYSLOVÉ
VZORY

OZNAČENÍ PŮVODU
A ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

Ochrana názvů výrobků – zeměpisná označení

Iva Koutná

Úřad průmyslového vlastnictví ČR

20. Března 2025

Pro konferenci ASKP na Ministerstvu průmyslu a obchodu

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

upv.gov.cz

Úřad průmyslového vlastnictví ČR (ÚPV)

má za úkol zajišťovat ochranu práv průmyslového vlastnictví :

- patenty
- užité vzory
- průmyslové vzory
- **práva na označení:**
  - ❖ ochranné známky
  - ❖ zeměpisná označení

zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení

ÚPV je kompetentní orgán pro všechna vnitrostátní řízení týkající se průmyslových práv, tj. i zeměpisných označení

Průmyslové práva se zapisují do veřejně přístupných **rejstříků**

Práva na označení

- Ochranné známky

- Název nebo jiné označení zboží, které identifikuje jeho konkrétního poskytovatele (původce)
- Platnost zápisu deset let/možnost neomezeného prodlužování ochrany za poplatek
- Výlučné právo vlastníka na užívání/právo zakázat ostatním užívat na trhu shodné nebo podobné označení pro shodné nebo podobné zboží

SKODA

PEPO

RYOR

- Zeměpisná označení

- Název (nejčastěji zeměpisný údaj spolu s druhovým názvem výrobku), který chrání výrobky, tj. jejich specifickou a zeměpisnou původ
- Platnost zápisu časově neomezená
- Nevýlučné vlastnictví všech oprávněných uživatelů (výrobců)
- Zápis brání zdruhování

Olomoucké tvarůžky
Český granát
Jablonecká bižuterie
Český křišťál
Karlovarský porcelán

Zeměpisná označení – právní ochrana

- Ochrana v EU - Evropská komise (EK), Evropský úřad duševního vlastnictví (EUIPO)
- Od 70. let 20. století
  - Vína
  - Lihoviny
  - Potraviny a zemědělské produkty

Nařízení EP a Rady (EU) č. 2024/1143

Nařízení EP a Rady (EU) č. 2023/2411

Nařízení EP a Rady (EU) č. 1753/2019
Ženevský akt Lisabonské dohody o ochraně označení
původu a jejich mezinárodním zápisu

5 600 registrovaných označení (z toho 43 českých označení)

NOVĚ:

- **Řemeslné a průmyslové výrobky (od 1.12.2025)**

Zeměpisná označení pro řemeslné a průmyslové výrobky pocházející z ČR, zapsaná u ÚPV (26) a WIPO (19)

Kraslické hudební nástroje

Kraslické krajky

Český porcelán

Duchcovský porcelán

Karlovarský porcelán

Valašskomeziříčský gobelin Jindřichohradecký

gobelin Jablonecké sklo

Jablonecká krystalerie

Jablonecké zboží

Jablonecká bižuterie

Železnobrodské sklo

Železnobrodské figurky

Český křišťál

České sklo

Sedlecký kaolin

Český granát

Český granátový šperk

Vamberecká krajka

Kunštátská keramika

Chodská keramika

Pirkenhammer

Vizovické pečivo

Brno

Sokolovské brikety

Sokolovské uhelné brikety

Přenesení vnitrostátně zapsaných OP do rejstříku EU – přechodné období

- **od 1.12.2025 do 2.12.2026** je nutné vypracovat a předat EK a EUIPO žádosti o zápis v EU přes ÚPV (čl. 70 nařízení EP a Rady 2023/2411)
- **součástí žádosti musí být Specifikace a Jednotný dokument**
- zjednodušené řízení (bez námitkových řízení na vnitrostátní i evropské úrovni, bez stanoviska kontrolního orgánu)
- po zápisu v EU běží 12-ti měsíční lhůta pro oznámení změn v mezinárodních zápisech ZO za účelem jejich uvedení do souladu s novými zápisy v EU (čl. 11. odst. 3 nařízení 2019/1753 ve znění nařízení 2023/2411) a tím zachování stávající mezinárodní ochrany

Řízení o zápisu zeměpisných označení

1. Vnitrostátní řízení o žádosti - ÚPV

2. Řízení o žádosti na úrovni EU

Žádost

název

žadatel

druh výrobku

způsob platby

datum, podpis

 ÚŘAD PRŮMYSLového VLASTNICTVÍ
Antonína Čermáka 2a 160 68 Praha 6
UPV.GOV.CZ
Tel.: 220 383 111 Fax: 224 324 718 E-mail: posta@upv.gov.cz Datová schránka: ix6aa38

ŽÁDOST O ZÁPIS OZNAČENÍ PŮVODU / ZEMĚPISNÉHO OZNAČENÍ V EU

(Vyplní Úřad)
Pořadové číslo:
Spisová značka žádosti:
Potvrzení o přijetí
vydáno dne:
Vyřizuje
Kód

ZÁKLADNÍ ÚDAJE (Vyberte jednu z uvedených možností a označte křížkem. Týká-li se název, o jehož ochranu se žádá lihovin, lze vybrat jin zeměpisné označení.)

OZNAČENÍ PŮVODU (OP)
ZEMĚPISNÉ OZNAČENÍ (ZO)

ZNĚNÍ OZNAČENÍ PŮVODU / ZEMĚPISNÉHO OZNAČENÍ:

ŽADATEL (Pokud není možné uvést úplné údaje o žadateli z důvodu nedostatku místa zde, použijte prosím k tomuto účelu samostatný list.)

KRÍŽKEM VYBERTE POUZE JEDNU MOŽNOST – zda se jedná o právnickou či fyzickou osobu a následně vyplňte údaje pouze v příslušném sloupci.

ŽADATEL je:	
PRÁVNICKÁ OSOBA ☐ IČ: <input type="text"/>	FYZICKÁ OSOBA ☐ Datum nar.: <input type="text"/>
Název / obchodní firma: <input type="text"/>	Příjmení: <input type="text"/>
	Jméno: <input type="text"/>
	Titul před jm.: <input type="text"/>
	Titul za jm.: <input type="text"/>
	IČ: <input type="text"/>

přílohy

- Specifikace
- Jednotný dokument
- Průvodní dokumentace
- Důkazy a doklady prokazující tvrzení uvedená v žádosti
- Závazný podklad kontrolního orgánu

Účinky ochrany zeměpisných označení

Zeměpisná označení zapsaná v unijním rejstříku jsou chráněna proti:

- a) jakémukoli přímému či nepřímému obchodnímu použití zeměpisného označení pro výrobky, na které se zápis nevztahuje, pokud jsou tyto výrobky srovnatelné s výrobky, na něž se zápis vztahuje, nebo pokud je při používání tohoto názvu zneužívána, oslabována, zhoršována nebo poškozována pověst chráněného zeměpisného označení;
- b) jakémukoli zneužití, napodobení nebo připomenutí názvu chráněného jako zeměpisné označení, a to i tehdy, je-li uveden skutečný původ výrobků nebo služeb nebo je-li chráněné zeměpisné označení přeloženo nebo doprovázeno výrazy jako „druh“, „typ“, „způsob“, „jak se vyrábí v“, „napodobenina“, „chuť“, „vůně“, „jako“ nebo podobnými;
- c) jakémukoli jinému nepravdivému nebo zavádějícímu údaji o provenienci, původu, povaze nebo základních vlastnostech výrobku, který je použit na vnitřním nebo vnějším obalu, na reklamních materiálech, v dokumentaci nebo informacích uváděných na online rozhraních týkajících se výrobku, jakož i proti použití obalů, které by mohly vyvolat mylný dojem, pokud jde o jeho původ;
- d) všem ostatním praktikám, které by mohly spotřebitele uvést v omyl, pokud jde o skutečný původ výrobku.

Kontroly zeměpisných označení

Kontroly se vztahují na:

➤ a) **ověření, že výrobek označený zeměpisným označením je v souladu s odpovídající specifikací výrobku;**

1. ověření se činí formou vlastního prohlášení (formulář)
2. před uvedením výrobku na trh předloží výrobce vlastní prohlášení příslušnému kontrolnímu orgánu
3. je-li výrobek na trhu, předkládá výrobce vlastní prohlášení každé tři roky znovu
4. kontrolní orgán vydá osvědčení o oprávnění používat pro dotčený výrobek zeměpisné označení

➤ b) **sledování používání zeměpisných označení na trhu, a to i v elektronickém obchodování**

- Ministerstvo průmyslu a obchodu zveřejní **na svých internetových stránkách** názvy a kontaktní údaje kontrolních orgánů

VYNÁLEZY /
PATENTY

UŽITNÉ
VZORY

OCHRANNÉ
ZNÁMKY

PRŮMYSLOVÉ
VZORY

OZNAČENÍ PŮVODU
A ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

Děkuji za pozornost

iva.koutna@upv.gov.cz

Tel. 220 383 258

Antonína Čermáka 2a, 160 68 Praha 6-Bubeneč

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

upv.gov.cz

